

**PROCEDURY REAGOWANIA
W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA
ZEWNETRZNYCH ZAGROZEŃ FIZYCZNYCH
W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. KS. JANA TWARDOWSKIEGO
W KOMPRACHCICACH**

Zasady bezpieczeństwa i obowiązki postępowania w sytuacji zagrożenia regulują następujące akty prawne:

- a. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. , poz. 900)
- b. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2022 r. poz. 2230)
- c. ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. 2016 poz. 904).
- d. ustawa Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 984).
- e. ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. 2022 poz. 1700)
- f. ustawa Kodeks Cywilny z 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. z 2023 r. poz.1610).
- g. ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2024 r. poz.17).
- h. ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982 (Dz. U. z 2023 r. poz.2151).
- i. ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).

W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniowie są zobowiązani do przebywania w czasie przerw na terenie szkoły lub terenie przyległym do budynku szkoły (teren wokół szkoły).

Zagrożenia zewnętrzne

Do najczęściej występujących zewnętrznych zagrożeń fizycznych należą:

- podejrzenie podłożenia **ładunku wybuchowego**,
- podejrzenie otrzymania **podejrzanej przesyłki**,
- **włamanie** do szkoły połączone z kradzieżą,
- wtargnięcie osoby posiadającej **broń**,
- **wtargnięcie terrorysty** do szkoły,
- **zagrożenie wybuchem pożaru** lub wybuch pożaru,
- zagrożenie niebezpiecznymi **środkami chemicznymi lub biologicznymi**,
- zagrożenie **katastrofą budowlaną**,
- zagrożenie **siłą żywiołową**.

W niemal każdym z powyższych przypadków dochodzi do ogłoszenia alarmu i ewakuacji uczniów oraz personelu szkoły. Sposób ich przeprowadzenia powinien być znany wszystkim

Sposób postępowania z uczniami ze SPE	Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami!!!
Sposób prowadzenia ewakuacji	Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę administratora budynku (wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury) lub sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami
Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Obowiązki pracowników	Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury
	Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury
	Znać sygnał uruchamiający procedurę

	Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych
	Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury
	Znać miejsce ewakuacji
	Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
	Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

1. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w szkole

W niemal każdym z powyższych przypadków dochodzi do ogłoszenia alarmu i ewakuacji uczniów oraz personelu szkoły. Sposób ich przeprowadzenia powinien być znany wszystkim, a ćwiczenia w przeprowadzaniu ewakuacji powinny odbywać się raz w roku szkolnym.

W przypadku stwierdzenia zagrożenia należy bezzwłocznie powiadomić o niebezpieczeństwie wszystkie osoby znajdujących się w strefie zagrożenia i natychmiast podjąć działania mające na celu ratowanie zdrowia i życia osób zagrożonych. W tym celu korzystamy z sygnału **alarmu lokalnego**, którym w szkole są **trzy sygnały dzwonka, trwające około 10 sekund każdy**, następujące bezpośrednio po sobie.

Alarm lokalny w szkole jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.

O ewakuacji decyduje Dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna) i ogłoszeniu alarmu. **O ewakuacji decyduje dyrektor (w czasie jego nieobecności wicedyrektor, lub w czasie ich nieobecności osoba do tego wyznaczona – pracownik administracji).** W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą **gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym** przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do natychmiastowego działania **dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględного wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów.**

W dużej liczbie przypadków wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego niezbędne jest wezwanie odpowiednich służb drogą telefoniczną. Procedura wezwania powinna odbywać się zgodnie z poniższym schematem:

1) wybranie numeru odpowiedniej służby.

Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie

2) potwierdzenie przyjęcie zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.

O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby:

- Policja 997
- Straż Pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999
- Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej **112**
- Pogotowie Energetyczne 991
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120226.

2. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły).

Wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

Rekomendacje do działań nauczyciela.

Należy:

- Jeżeli nie było szansy na ucieczkę, ukryć się, zamknąć drzwi na klucz (zabarykadować się).
- Wyciszyć i uspokoić uczniów.
- Zaopiekować się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy.
- Kazać bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.
- Poinformować policję wysyłając informację tekstową -SMS o zaistniałej sytuacji.
- Zasłonić okno, zgasić światło.
- Nie przemieszczać się.
- Stać poniżej linii okien, zejść ze światła drzwi.
- Zejść z linii strzału, położyć się na podłodze.
- Jeżeli padną strzały, nie krzyczeć.
- Nie otwierać nikomu drzwi.
- W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.
- Wykonać bezwzględnie polecenia napastnika. Na żądanie terrorystów oddać im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.
- Poinformować, że nie można wykonać jakiegoś polecenia.
- Nie patrzeć terrorystom w oczy, unikać kontaktu wzrokowego.
- Nigdy nie odwracać się plecami do napastnika
- Nie zwracać na siebie uwagi.
- Nie lekceważyć napastnika i nie być agresywnym.
- Nie oszukiwać terrorysty.
- Uspokoić uczniów, zawsze zwracać się do nich po imieniu.
- Poinformować napastnika o uczniach ze schorzeniami.
- Pytać zawsze o pozwolenie, np. gdy chce się zwrócić do uczniów.
- Zawsze korzystać z dobrej woli terrorysty.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- Nie uciekać z miejsca zdarzenia, nie wykonywać gwałtownych ruchów

- Położyć się na podłodze, trzymać ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.
- Słuchać poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawać się jej działaniom.
- Nie trzeć oczu w przypadku użycia gazów łzawiących. Pytać o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
- Odpowiadać na pytania funkcjonariuszy mające się przyczynić do skutecznej akcji.
- Być przygotowanym na traktowanie jako potencjalnego terrorysty dopóki tożsamość nie zostanie potwierdzona.
- Po wydaniu polecenia wyjścia – opuścić pomieszczenie jak najszybciej.
- Nie zatrzymywać się dla zabrania rzeczy osobistych.

3. Podłożenie ładunku wybuchowego.

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on „swoich” czy „obcych”, inaczej niż w przypadku porwania lub użycia broni palnej, które dotyczą konkretnych osób. Po otrzymaniu informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego **należy**:

- Zapisać natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje przekazane przez osobę informującą o podłożeniu ładunku.
- Poinformować niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury.
- Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocząć ewakuację zgodnie z planem.
- Nie używać telefonu komórkowego.
- Sprawdzić, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia.
- Bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy.
- W miejscu ewakuacji policzyć wszystkie dzieci i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi.
- Poinformować rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu.

4. Podłożenie podejrzanego pakunku

Podejrzany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją. W przypadku podejrzenia jej otrzymania należy:

- Odizolować miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku
- Nie dotykać, nie otwierać i nie przesuwać podejrzanego pakunku
- Okryć pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)
- Poinformować o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły
- Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji
- Nie używać telefonu komórkowego
- Bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb zachowując dyscyplinę i działając bez zwłoki
- W miejscu ewakuacji policzyć wszystkie dzieci i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
- Poinformować rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

5. Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.

Przez zagrożenie chemiczne rozumiemy uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka. Zagrożenie może wynikać także ze stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna). W broni B ładunki bojowe są wypełnione mikroorganizmami chorobotwórczymi: bakteriami (wąglik, brucelozę etc.) wirusami (ospa, gorączki krwotocznej, zapalenia mózgu, wirusa HIV), toksynami (rycyna, toksyna otulinowa), grzybami lub pierwotniakami.

Sytuacja, gdy szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku) gdy nie nastąpiło skażenie placówki

Należy wówczas:

- zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby
- w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze
- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
- do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się

Należy wówczas:

- nie dotykać i nie wachać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
- pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób

- powiadomić administratora
- zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby
- jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka
- po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb
- w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki
- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:

Należy wówczas:

- nie dotykać i nie wahać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- powiadomić kierownictwo szkoły
- aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
- pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzaną substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- ogłosić alarm i wszystkim uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły
- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby
- w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny

- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi

Zdarzenia, incydenty nieobjęte procedurami - rozstrzyga Dyrektor szkoły.